

prof. dr hab. inż. arch. **Zbigniew Karol ZUZIAK**
Profesor zw. w Politechnice Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza
Wydział Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury
Zakład Architektury i Urbanistyki

e-mail: z.zuziak@prz.edu.pl
e-mail: zkzuziak@gmail.com

RECENZJA

dotycząca oceny osiągnięć naukowych Pani dr inż. arch. Joanny BACH-GŁOWIŃSKIEJ
w ramach postępowania habilitacyjnego prowadzonego przez Wydział Architektury
Politechniki Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki w Krakowie

Podstawa formalna i otrzymane dokumenty dot. wniosku

- Uchwała Rady Naukowej Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej (pismo podpisane przez Przewodniczącą Rady dr hab. inż. arch. Magdalenę Kozień-Woźniak) – podjęta w dniu 20 kwietnia 2022 r. zgodnie ze stanowiskiem Rady Doskonałości Naukowej (RDN) nr Z2.400.175.2021.7.IB z dnia 28 lutego 2022 powołującej komisję habilitacyjną w zmienionym składzie, w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych w dyscyplinie architektura i urbanistyka. Postępowanie to wszczęto na wniosek Pani dr inż. arch. Joanny Bach-Głowińskiej.
- Wynikające z treści ww. pism zlecenie / umowa na wykonanie recenzji habilitacyjnej skierowana do recenzenta przez Prodziekana WAPK Panią prof. dr hab. inż. arch. Justynę Kobylarczyk.
- Przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późniejszymi zmianami) – zwłaszcza wynikające z tej Ustawy regulacje prawne mające zastosowanie w postępowaniach o nadanie stopnia doktora habilitowanego.
- *Poradnik RDN pt.: Postępowania dotyczące nadawania stopnia doktora habilitowanego* aktualizowany 5 sierpnia 2021 r., PDF, Poradnik habilitacja dostępny na stronie RDN;
- *Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. o klasyfikacji dziedzin i dyscyplin naukowych;*
- Dokumentacja wniosku Habilitantki zawierająca informacje wymagane stosownymi przepisami.
- Uchwała nr 2/ H 2021 Rady Dyscypliny Naukowej Architektura i Urbanistyka Politechniki Gdańskiej z dnia 18 stycznia 2022 roku, podpisana przez Przewodniczącą Rady Dyscypliny Naukowej Architektura i Urbanistyka prof. dr hab. inż. arch. Jakuba Szczepańskiego, w sprawie niewyrażenia zgody na przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego w zakresie dyscypliny architektura i urbanistyka wszczętego na wniosek dr inż. arch. Joanny Bach-Głowińskiej. (W uchwale RDN AiU PG nie wyraża zgody na wszczęcie wnioskowanego postępowania. Pismo nie zawiera uzasadnienia).

Administracja Wydziału Architektury

Wpłynęło dnia..... **22 SIE. 2022**

L. dz. **851**..... Podpis..... **MS**

1. PODSTAWOWE DANE O KANDYDATCE

Dr inż. arch. Joanna Bach-Głowińska jest absolwentką Wydziału Architektury Politechniki Gdańskiej. Tytuł zawodowy mgr inż. architekta nadała Jej Rada Wydziału Architektury Politechniki Gdańskiej – na podstawie pracy dyplomowej magisterskiej pt. *Hotel nadmorski Zaspa* – obronionej w 1994 r. Promotorem tej pracy był doc. inż. arch. Zbigniew Czekanowski. Stopień doktora nauk technicznych uzyskała 14 lutego 2012 r na podstawie rozprawy doktorskiej pt.: „*Idee inteligentnego rozwoju i planowania zintegrowanego w przemianach rozwojowych miast*” obronionej przed Radą Wydziału Architektury Politechniki Gdańskiej. Promotorem w tym przewodzie był prof. dr inż. arch. Piotr Lorens a recenzentami prof. dr hab. inż. Tomasz Parteka i prof. dr hab. inż. arch. Tomasz Ossowicz. Warto podkreślić, że praca doktorska Kandydatki uzyskała I nagrodę w X edycji Konkursu Samorządu Terytorialnego w Polsce na najlepsze prace dotyczące samorządu terytorialnego i zagadnień decentralizacji w kategorii rozpraw doktorskich.

Od 2014 r. Dr inż. arch. Joanna Bach-Głowińska jest adiunktem na Wydziale Architektury Politechniki Gdańskiej. Wcześniej zdobywała również doświadczenie zawodowe / projektowe w biurach architektonicznych, prowadząc własną działalność projektową. Od 1999r zdobywa także doświadczenia w zawodzie urbanisty w ramach pracy w BRG w Gdańsku; od 2000 r. jako projektant, a później jako starszy specjalista uczestniczyła w sporządzaniu dokumentów planistycznych, o których mowa w pkt. 5 recenzji.

W rozwoju naukowym Kandydatki ważną rolę odegrał Jej dwuletni pobyt naukowy w Glasgow School of Art. Będąc tam zatrudnioną jako *Postdoctoral Research Fellow* w *Glasgow Urban Laboratory*, uczestniczyła – między innymi – w badaniach porównawczych dot. Gdańska i Glasgow. W Szkocji była też pracownikiem naukowym w Mackintosh School of Architecture, Glasgow School of Art.

Chronologia przebiegu pracy naukowo-zawodowej Kandydatki przedstawia się następująco:

- obecnie (od 2014 r.) – adiunkt ze stopniem doktora na Wydziale Architektury PG;
- 10.2014 – adiunkt ze stopniem doktora – Wydział Architektury PG;
- 10.2013- 09.2014, - asystent ze stopniem doktora Wydział Architektury PG;
- 07.2015-07.2017 – Laboratorium Inicjatyw Miejskich (w ramach struktury organizacyjnej Biura Rozwoju Gdańska);
- 02.2013- 05.2015 – *Postdoctoral Research Fellow* w Glasgow School of Art;
- 08.2013- 06.2015 – Starszy specjalista w planowaniu, Biuro Rozwoju Gdańska (BRG);
- 06.2000- 07.2013 – Starszy projektant, BRG;
- 1998-2000 – Starszy asystent, architektura, Promex;
- 1997-2006 – Własna działalność projektowa (projektowanie architektoniczne);
- 1996-1997 – Grafik; CNS Sp. z o.o. (agencja reklamowa)
- 1994-1996 – Studia na wydziale grafiki użytkowej, Akademia Sztuk Pięknych, Gdańsk.

2. OBOWIĄZUJĄCE PRZEPISY PRAWA NA DZIEŃ WSZCZĘCIA DANEGO POSTĘPOWANIA HABILITACYJNEGO, W TYM OBOWIĄZUJĄCYCH KRYTERIACH OCENY

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późniejszymi zmianami) oraz wynikających z tej Ustawy regulacji, w postępowaniach o nadanie stopnia Kandydat do stopnia doktora habilitowanego (art. 219

p.s.w.n.) spełnić ma następujące warunki (por.: Poradnik RDN: *Postępowania dotyczące stopnia doktora habilitowanego*):

1) posiada stopień doktora;

2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny (podkreślenie recenzenta), w tym co najmniej:

a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a¹, lub

b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub

c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;

3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

3. OCENIANIE OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE I STWIERDZENIE, CZY STANOWI ONO ZNACZNY WKŁAD W ROZWÓJ DISCYPLINY NAUKOWEJ ARCHITEKTURA I URBANISTYKA

3.1. Informacje ogólne i niektóre uwagi wynikające z recenzji wydawniczych

Jako swoje główne osiągnięcie naukowe Pani dr Joanna Bach-Głowińska wskazuje monografię pt.: *„WZORY KREATYWNOŚCI. Koncepcja modelu prawdopodobieństwa działania kreatywnego jako narzędzie badania procesu twórczego w środowisku miejskim”*, wydaną w 2021, nakładem Oficyny Wydawniczej ASPRA.JR. Jej recenzentami wydawniczymi byli: prof. dr hab. inż. arch. Robert Masztalski z Politechniki Wrocławskiej i dr hab. inż. arch. Michał Stangel, prof. Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Dodajmy, że Oficyna Wydawnicza ASPRA.JR. znajduje się w wykazie MNiSW wydawnictw publikujących recenzowane publikacje naukowe.

W konkluzji swojej recenzji Dr hab. inż. arch. Michał Stangel, prof. PŚl., wysoko ocenia poziom merytoryczny pracy, ale zaleca wprowadzenie szeregu poprawek i uzupełnień. Jego zdaniem – powinny być one wprowadzone przed dopuszczeniem pracy do druku. Stwierdza – między innymi – że: *„Zasadniczą uwagą do całości monografii jest, że jeśli ma być ona przedstawiana jako monografia habilitacyjnej w dyscyplinie Architektura i Urbanistyka, należałoby rozwinąć nieco i podkreślić wątki łączące podejmowaną problematykę z urbanistyką/ kwestiami przestrzennymi. Takie wątki są sygnalizowane w słowie wstępnym i wprowadzeniu, ale potem ich brakuje.”* Zgadzając się z tą uwagą w zupełności, stwierdzam, że – niestety – Habilitantka, najprawdopodobniej, nie potraktowała tego zalecenia z należytą uwagą, bowiem – niezależnie od tego jak wyglądała wersja tekstu monografii przedstawiona do recenzji wydawniczej – moim zdaniem – zalecenie by rozwinąć i podkreślić wątki łączące podejmowaną problematykę z problematyką przestrzenną urbanistyki nadal zachowuje swą moc.

Z kolei prof. Robert Masztalski, podkreślając wysokie walory pracy, zwraca uwagę na konsekwencje interdyscyplinarnego ujęcia tematu. Odnosząc się do proponowanego modelu prawdopodobieństwa działania kreatywnego zauważa, że: *„Działania takie wymagają dalszych*

¹ W przywołanym tu Poradniku zauważa się (w nawiasie), że „do dnia 31 grudnia 2021 r. uznaje się w tym zakresie także monografie naukowe wydane przez wydawnictwo ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a tej ustawy, przed dniem ogłoszenia tego wykazu oraz jednostkę organizacyjną podmiotu, którego wydawnictwo jest ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a tej ustawy”.

badan i poszerzenia jego pola o aspekty moralne, które są domeną filozofii, czyli kolejnej dyscypliny naukowej mającej znaczenie dla stworzenia pragmatycznego modelu działania w urbanistyce. Nie bez znaczenia jest tu także udział sformalizowanych grup społecznych czyli polityka. Wynika z tego, że obszar badań naukowych, którym zajęła się Autorka jest osadzony w tak wielu dyscyplinach naukowych i tak wielowątkowy, że trudno o jednoznaczną i obiektywną ocenę trafności dokonanej przez Autorkę zakresienia pola wyboru. Celowym wydawałoby się w takiej sytuacji włączenie do dalszych badań specjalistów z pogranicza wielu wymienionych wcześniej dyscyplin naukowych.” Podpisuję się całkowicie pod tym komentarzem.

Można wręcz powiedzieć, że nadanie odpowiedniej rangi problemom wartości w prezentowanej przez Panią dr inż. arch. Joannę Bach-Głowińską autorskiej interpretacji procesów kreatywności jest jedną z najważniejszych atutów Jej pracy. Etyczne wymiary autorskiego modelu Kandydatki zasługują na szczególną uwagę, bowiem zarówno w Jej modelu – ale także w wielu konstrukcjach intelektualnych modeli stanowiących podstawy teoretyczne tego rodzaju modelowania – przyjmuje się, że to wartości stanowią kluczowy komponent procesualnych i strukturalnych interpretacji zjawisk i mechanizmów kryjących się za procesem kreatywności.

W opisywanych przez Habilitantkę modelach, które odzwierciedlają – i interpretują – wpływ interakcji jednostki ze środowiskiem zewnętrznym na potencjał twórczy, podejście do systemów kulturowych odgrywa istotną rolę. Otwartym pozostaje jednak pytanie, czy ocenę prawidłowości prezentowanych w pracy interpretacji przeprowadzić można na gruncie nauk inżynieryjno-technicznych, a przecież to właśnie „w tej konkurencji” – mówiąc językiem sportowym – „startuje” Kandydatka. Do kwestii tej będę w recenzji powracał kilkakrotnie, bowiem kwestia odpowiedniego przypisania ocenianej pracy do odpowiedniej dyscypliny jest sprawą kluczową dla konkluzji mojej recenzji.

Recenzja prof. Roberta Masztalskiego – chociaż bardzo pozytywna – zawiera też liczne uwagi dotyczące konieczności wprowadzenia korekt natury redakcyjnej. Miały one na celu uczynić pracę bardziej czytelną. Niestety, zdaniem piszącego te słowa, również i to zalecenie nie zostało potraktowane z należytą atencją. Zauważmy też, że obie recenzje wykonano na zlecenie Oficyny Wydawniczej Politechniki Gdańskiej, a nie wydawnictwa, w którym pracę opublikowano jako monografię.

3.2. Tytuł a treść monografii, jej układ i cel oraz uwagi nt. perspektywy badawczej

Tytuł monografii: *„WZORY KREATYWNOSTCI. Koncepcja modelu prawdopodobieństwa działania kreatywnego jako narzędzie badania procesu twórczego w środowisku miejskim”* dobrze oddaje intencje Autorki. Określa istotę zamiaru badawczego (badania procesu twórczego) i koncepcyjnego (koncepcja modelu). Wskazuje też na funkcjonalne związki proponowanego modelu ze środowiskiem miejskim. W pracy tej brak jednak należytego wyartykułowania bezpośrednich związków między tymi badaniami a tymi sferami środowiska miejskiego, które odpowiadają zakresom tematycznym przypisanym do dyscypliny architektura i urbanistyka. Jest to podstawowy mankament pracy. Słabość ta ma istotne znaczenie dla oceny wartości naukowych monografii Pani dr inż. arch. Joanny Bach-Głowińskiej bowiem aplikuje ona o nadanie stopnia naukowego właśnie w tej dyscyplinie.

Zgodnie z zapowiedzią w podtytule, celem – a zarazem głównym przedmiotem – monografii jest autorska koncepcja modelu prawdopodobieństwa działania kreatywnego (PDK). Ścisłej, Autorka definiuje swój cel badawczy i koncepcyjny jako: „... *stworzenie, walidacja i weryfikacja modelu prawdopodobieństwa działania kreatywnego (PDK) jako narzędzia badania procesu twórczego w środowisku miejskim, który umożliwiłby symultaniczne*

wykonywanie takiego pomiaru". Wyjaśnienie genezy tego zamierzenia znajdujemy we Słowie wstępnym. Habilitantka pisze, że badaniami nad procesem kreatywności / twórczości zajęła się, „żeby zrozumieć, jak kształtować przestrzenie miejskie stymulujące użytkowników do kreatywności”. Jej droga prowadziła od studiów nad miastem inteligentnym i teoretycznymi założeniami dot. „inteligentnej przestrzeni”, (związek z rozprawą doktorską i badaniami prowadzonymi w Wielkiej Brytanii) przez badania nad procesualnym ujęciem kreatywności w środowisku miejskim, do własnej koncepcji modelu prawdopodobieństwa działań kreatywnych (PDK).

Na układ monografii składają się trzy rozdziały poprzedzone dziewięciostronicowym wprowadzeniem i zwieńczone stosunkowo zwięzłym podsumowaniem. Całość uzupełniają: ponad dwudziestostronicowe streszczenie, Abstract, obszerne aneksy oraz podziękowania, stosowne spisy i licząca 359 pozycji bibliografia. We wprowadzeniu – zatytułowanym: *Kształtowanie środowiska społeczno-materialnego: wybrane koncepcje miast* – Autorka przedstawia główne założenia swej pracy. Na tle czterech typów ideowych koncepcji miasta współczesnego wyjaśnia różnice między kontekstualnym a procesualnym ujęciem kreatywności. Rozdział 1 – pt. *Wybrana problematyka procesu twórczego* – jest rodzajem wstępnej interpretacji procesu twórczego (Rys 4, str. 38 monografii) w kontekście różnych ujęć tego zagadnienia. W opisywanych przez Habilitantkę modelach / teoriach, które odzwierciedlają – i interpretują – wpływ interakcje jednostki ze środowiskiem zewnętrznym na potencjał twórczy, istotną rolę odgrywa interpretacja różnic w odmiennych systemach kulturowych. Otwartym pozostaje jednak pytanie: Czy ocenę prawidłowości owych interpretacji można przeprowadzić na gruncie nauk inżynieryjno-technicznych? Do kwestii tej będę w recenzji jeszcze powracał, bowiem właściwa ocena merytorycznych związków treści ocenianego osiągnięcia z zakresem dyscypliny, w której toczy się postępowanie habilitacyjne ma kluczowe znaczenie dla konkluzji recenzji.

W rozdziale II Autorka prezentuje własną koncepcję *Modelu prawdopodobieństwa działania kreatywnego* (PDK), a rozdział III poświęca kwestiom zastosowania modelu PDK jako narzędzia procesu twórczego. Zauważmy też, że w monografii nie znajdujemy wniosków (ogólnych i szczegółowych). Jest natomiast stosunkowo obszerne (17-stronicowe) streszczenie. Sporą część monografii stanowią Aneksy. Kandydatka prezentuje w nich tzw. scenariusze bazowe. Znajdziemy tu tabele dla różnych ścieżek prowadzących do osiągnięcia celu / działania kreatywnego w z uwzględnieniem podziałów na różne poziomy kreatywności a także dwa typy społeczności (konserwatywny i otwarto-liberalny) oraz pięciu przypadków szczególnych (klasa kreatywna, imigranci, imigranci w Irlandii, uchodźcy i przypadek, który Kandydatka określa mianem: „multikulturowość Londynu”). Moim zdaniem jest to najbardziej nieczytelna część rozprawy. Objasnienia do tabel są tu niewystarczające. Warto w tym miejscu przytoczyć uwagę, jaką w swojej recenzji wydawniczej zgłosił prof. Michał Stangel. Mianowicie Recenzent pisze, że „*Chyba należałoby dokładniej wyjaśnić w tekście, skąd na str. 92 po matrycach i symbolach biorą się konkretne wartości liczbowe (w tym może odesłanie do konkretnych miejsc w aneksie?)*”.

3.3.Koncepcja modelu i jego podbudowa naukowa na gruncie nauk społecznych

Model PDK pomyślany jest jako narzędzie badania procesu twórczego w środowisku miejskim. Dodajmy jednak, od razu, że wyjaśniając swą koncepcję Autorka nie precyzuje, jakie pola badawcze – określone z perspektywy urbanistyki – miałyby kryć się za hasłem „procesu twórczego w środowisku miejskim”. Uwaga ta będzie miała istotne znaczenie dla krytyki

przeprowadzonej w dalszej części recenzji bowiem niedopowiedzenie to również niekorzystnie odbiło się na w konstrukcji całej rozprawy. W założeniach budowy modelu trudno też znaleźć deklarację na temat perspektywy badawczej, jaką przyjmuje jego Autorka. Co prawda we Wprowadzeniu zatytułowanym „*Kształtowanie środowiska społeczno materialnego: wybrane koncepcje miast*” mamy odniesienia do takich koncepcji miast jak: *miasto zrównoważone, miasto odporne, miasto inteligentne, miasto kreatywne*, ale odniesienia te są na tyle skrótowe – by nie rzec: powierzchowne – że trudno z tego przeglądu wywnioskować, jak Autorka zamierza powiązać owe nurty – i swoje badania – z przestrzenną stroną urbanistyki (czytaj: sferą urbanistyki dotyczącą tzw. przestrzeni fizycznej). Mowa tu o braku powiązań z tymi obszarami problematyki urbanistycznej, które odpowiadają procesom decyzyjnym dot. zmian w środowisku zbudowanym.

Używając frazy: „*kształtowanie środowiska społeczno-materialnego*”, w dalszych partiach swego wywodu, Habilitationka koncentruje się na społecznych wymiarach tego środowiska. Zaniedbuje natomiast jego wymiary materialno-przestrzenne. Zbyt mało uwagi poświęca relacjom pomiędzy obu tymi sferami. Uzasadniając takie rozłożenie akcentów, a zarazem powołując się na prof. Piotra Lorensa, Autorka pisze, że: „*Dziś rozwój zrównoważony-urbanizm nie dotyczy jedynie projektowania przestrzennego miasta*”. Można byłoby – od razu – dodać: przecież to oczywistość – gdyby nie to, że w cytowanym zdaniu znajdują się dwa elementy wymagające krytycznego komentarza. Pierwszy, to wątpliwość, czy pojęcia rozwój zrównoważony i urbanizm można traktować *iunctim*. Uwaga druga odnosi się do słowa „dziś”, co może sugerować, że to dopiero urbanistyka wyrastająca doktryny zrównoważonego rozwoju wychodzi poza ramy przestrzeni fizycznej i traktuje zmiany strukturalne w układach zurbanizowanych jako rezultat wzajemnych oddziaływań między sferą społeczną a transformacją fizycznej tkanki miejskiej. Przecież urbanistyka (czytaj: prawdziwa urbanistyka) zawsze traktowała te obie sfery: społeczną i „przestrzenną” jako ze sobą powiązane i taka perspektywa to żadne novum. Wystarczy przypomnieć teksty „ojców urbanistyki współczesnej” i odpowiadające im koncepcje przestrzenne. Również wśród piśmiennictwa poświęconego teorii najnowszej wskazać można liczne prace, które – jak np. koncepcje przestrzeni relacyjnej (*relational space*) czy najnowsze teorie projektowania i planowania urbanistycznego w Polsce (np. prace prof. Sławomira Gzella czy prof. Krystyny Solarek – że poprzestanę na przywołaniu tych dwóch ważnych pozycji polskiej teorii urbanistyki współczesnej) – które wskazują jak przekładać idee dotyczące przestrzeni społecznej na decyzje w sferze przestrzeni fizycznej – i vice versa.

W autoreferacie Habilitationka pisze: „*Dorobek z dziedziny socjologii miasta, psychologii, społecznej kreatywności, matematyki, teorii modelowania systemowego miał charakter pomocniczy przy tworzeniu i weryfikacji teoretycznej koncepcji modelu PDK jako narzędzia badania procesu twórczego w środowisku miejskim*”. Powstaje zatem pytanie: Na gruncie jakiej dyscypliny Autorka buduje swój model? Założenia modelu PDK sformułowano na takim poziomie ogólności, że pełniejsze – tu: mające istotne znaczenie dla teorii i praktyki urbanistycznej – potwierdzenie tego modelu prawdziwości wymagałoby badań, analiz i doświadczeń w ramach projektu prowadzonego przez zespoły badawcze z różnych dyscyplin naukowych.

Autorka formułuje swe hipotezy przyjmując, jako punkt wyjścia wybrane teorie z dziedziny nauk społecznych dotyczące interakcji: środowisko społeczno-materialne a działania kreatywne / proces twórczy. Jednocześnie nie przedstawia czytelnej interpretacji wykazującej, jak owe interakcje miałyby przekładać się wzorce działań dotyczące bezpośrednio określonych sytuacji decyzyjnych. Mowa tu o sytuacjach w jakich urbaniści korzystają – lub korzystać powinni – ze wsparcia określonych modeli. Uwaga ta odnosi się zarówno do praktyk

gospodarowania przestrzeni jak i problemów badawczych, których rozwiązania poszukujemy odwołując się do modeli wyjaśniających mechanizmy transformacji miast².

Również w wyborze teorii stanowiących inspiracje dla modelu PDK dostrzec można przewagę ujęć, które wiążą się z marketingowymi podejściami do budowania kulturalnych strategii rozwoju miast. Klasycznym już przykładem takiego ujęcia jest słynna już (ostatnio – także w sensie negatywnym) teoria „klasy kreatywnej” autorstwa Richarda Floridy. Brakuje natomiast omówienia podejść, i pogłębionych, odniesień do takich ujęć najnowszych, jak np. interpretacji procesów twórczości / twórczych na gruncie neuronauki. Przykładem takich badań i teorii są prace polskiego uczonego – wieloletniego wiceprezesa i członka rzeczywistego PAN – prof. Edwarda Nęcka³. Prof. E. Nęcka – jak czytamy w Jego biogramie – „...specjalizuje się w problematyce z pogranicza psychologii poznawczej i psychologii różnic indywidualnych. Początkowo zajmował się twórczością, w szczególności technikami stymulacji kreatywności. Później zainteresował się poznawczymi mechanizmami inteligencji”. Innymi słowy, badania Profesora wpisują się poniekąd w ten nurt badań psychologii poznawczej, w którym zagadnienia mechanizmów oddziaływania na kreatywność wiążą się z badaniami nad inteligencją.

To – chyba nazbyt selektywne – podejście Autorki do interpretacji pojęcia kreatywność ma swoje odzwierciedlenie w konstrukcji modelu. Tego rodzaju redukcja zaczyna się już w sposobie definiowania pojęcia „kreatywność” i przekłada się na sposób potraktowania podmiotowej warstwy projektowanego przez Kandydatkę modelu. Moim zdaniem, to właśnie nie dość precyzyjne określenie takich pojęć jak: potencjał, wartości – a także: brak pogłębionej dyskusji nad podejściami do samego pojęcia „kreatywność” i brak osobnego rozdziału, który poświęcony byłby podmiotowej stronie modelu PDK, to słabości pracy. Słabości, które utrudniają ocenę wartości tego modelu z perspektywy dyscypliny architektura i urbanistyka.

3.4. Pojęcia: kreatywność i twórczość w odniesieniu do architektury i urbanistyki

Za Pluckerem i Kaufmanem Autorka przyjmuje definicję kreatywność jako „interakcję między uzdolnieniami, procesem i środowiskiem, w którym osoba lub grupa wytwarza wyczuwalny produkt, który jest zarówno nowy jak i użyteczny zgodnie z definicją w kontekście społecznym” (str.59). W ślad za tą definicją następują założenia dotyczące zróżnicowania potencjału kreatywności poszczególnych podmiotów oraz grup czynników środowiska zewnętrznego (edukacja, motywacja, wartości), które mają wpływ na kreatywne działanie. Niestety, czynniki te definiowane są dość ogólnie. W dalszej części pracy ich interpretacja wiąże się ze stylem narracji – i terminologią – używaną w strategiach dotyczących rozwoju miasta (zwłaszcza

² To aluzja do tytułu monografii autorstwa dr hab. inż. arch. Izabeli Mironowicz pt. *Modele transformacji miast*. Monografia ta została wydana, jako rozprawa habilitacyjna, nakładem Oficyny Wydawniczej Politechniki Wrocławskiej w 2016 r. W środowisku urbanistów praca ta uzyskała opinię książki wyjaśniającej w sposób klarowny potencjały interpretacyjne omawianych modeli, jako narzędzi wspomagających architekta-urbanistę – a także urbanistów niebędących architektami w procesie podejmowania decyzji dotyczących rozwoju miast. Moim zdaniem, brak odniesienia się Habilitantki do tej ważnej pozycji polskiej literatury urbanistycznej jest mankamentem Jej rozprawy.

³ Por.: Nęcka E.: „*Twórczość*”, [w:] Strelau J. (red.), *Psychologia*. Podręcznik akademicki, GWP 2000, s. 784. A także: Nęcka E.: *Psychologia twórczości*, GWP 2005, s. 13. Odwołania te wybrano w ślad za tekstem Patrycji Szostok, „*TWÓRCZOŚĆ – KREATYWNOŚĆ – INNOWACYJNOŚĆ. OSOBOWOŚCIOWE, KULTUROWE I ORGANIZACYJNE PODSTAWY NIESZABLONOWEGO MYŚLENIA*”. (PDF) https://www.researchgate.net/publication/303498100_TWORCZOSC_KREATYWNOSC_INNOWACYJNOSC_OSOWOSCOWE_KULTUROWE_I_ORGANIZACYJNE_PODSTAWY_NIESZABLONOWEGO_MYSLENIA. Dostęp.: sierpień 2022.

polityk / kulturalnych i marketingu terytorialnego). Natomiast nie znajdujemy tu odniesień do konkretnych sytuacji problemowych z jakimi mamy do czynienia w tej części praktyki urbanistycznej, która odpowiada dyscyplinie architektura i urbanistyka.

Prezentowane schematy zarysowano na zbyt wysokim poziomie abstrakcji. Innymi słowy, nie znajdujemy tu odniesienia do konkretnych sytuacji problemowych, które wiązałyby ogólny koncept kreatywności z konkretnymi typami struktur podmiotowych i przedmiotowych, jakie występują w działaniach odpowiadających określonym sferom polityk przestrzennych – czy ogólniej – polityk miejskich.

W interpretacji mechanizmów kreatywności Autorka nie poświęca należytej uwagi takim – istotnym dla architektury i urbanistyki – poznawczym komponentom kreatywności / twórczości, jak: percepcja, uważność w doświadczaniu społeczno-przestrzennego środowiska, myślenie kategoriami formy i kompozycji, emocjonalna strona procesu twórczego, wyobraźnia twórcza, strategie komunikowania się itp. Z kolei termin: „środowisko zewnętrzne” (w tym także środowisko miejskie) występuje tu jako ogólne hasło, a – moim zdaniem – wybrane komponenty modelu reprezentujące środowisko zewnętrzne (edukacja, motywacja, wartości, działanie) nie wyczerpują „pojemności” zbioru kategorii tego środowiska, które mają kluczowe znaczenie dla przebiegu procesu kreatywności i – w konsekwencji – dla nowych rozwiązań o charakterze architektoniczno-urbanistycznym.

Jak podkreślano wcześniej, Autorka przyjmuje perspektywę nauk społecznych i humanistycznych. Jest to zrozumiałe, bowiem współczesne badania nad zjawiskiem kreatywności prowadzone są – głównie – na gruncie nauk społecznych (psychologia behawioralna, psychologia społeczna, neuropsychologia poznawcza, ekonomia, nauki o biznesie), humanistycznych (filozofia, historia) a także badań poświęconych sztucznej inteligencji. Cytując za Wikipedią, stwierdzić można, że: owe „*badania objęły kreatywność w życiu codziennym, kreatywność wyjątkową, wybitną a nawet kreatywność sztuczną*”. Rzecz jednak w tym, że aby pracę można było uznać jako osiągnięcie wnoszące nowe wartości do rozwoju architektury i urbanistyki należałoby pokazać jak język wymienionych wyżej dyscyplin przekłada się na treści wyrażone językiem dyscypliny architektura i urbanistyka.

Zbyt słabe nakreślenie związków podjętej przez Habilitantkę problematyki z przestrzennymi, inżynierskimi – i wręcz architektoniczno-urbanistycznymi – zagadnieniami urbanistyki sprawia, że pracę tą trudno przypisać do dyscypliny architektura i urbanistyka. Mowa tu – najogólniej – o tych kwestiach, które naszą dyscyplinę sytuują w dziedzinie nauk inżyniersko-technicznych.

3.5. Ocena naukowej wartości monografii z perspektywy dyscypliny naukowej architektura i urbanistyka

Charakteryzując swój model Autorka pisze:

„Model PDK okazał się modelem semantycznym, logicznie odzwierciedlającym, w którym wystąpiło odtworzenie i interpretacja interakcji procesu twórczego w środowisku miejskim. Interakcje zostały zapisane w postaci układu otwartej rodziny modeli, poszerzając pojęcie urbanistyki i dostosowując je do dzisiejszych czasów”. W zdaniu tym kryje się samoocena: model poszerza pojęcie urbanistyki, co miałoby wskazywać na znaczny wkład w rozwój naszej dyscypliny. Moim zdaniem to ocena „na wyrost”.

Z regulacji prawnych przywołanych w pkt. 2 recenzji wynika, że sprawą zasadniczą jest odpowiedź na pytanie: **Czy wartości naukowe rozprawy stanowią znaczny wkład w rozwój dyscypliny architektura i urbanistyka?** Z kwestią tą wiązą się pytania pomocnicze dotyczące:

- a) oceny poziomu naukowego monografii,
 - b) jej związków z daną dyscypliną (tu: architekturą i urbanistyką) i
 - c) oceny potencjalnego wkładu recenzowanego osiągnięcia w rozwój tej dyscypliny.
- Pytania wymienione w pkt. „b” i „c”. – odniesione do autorskiej koncepcji modelu PDK – nie znajdują jednoznacznie pozytywnej oceny. Z kolei wątpliwości dotyczące odpowiedzi na pytanie postawione w pkt. „a” wynikają z przekonania, że ocenę poziomu naukowego modelu – a tym samym całej rozprawy – należało dokonać wcześniej na gruncie nauk społecznych i humanistycznych. Ujmując rzecz inaczej, konstrukcja modelu PDK jest tak mocno osadzona w teoriach należących do nauk społecznych i humanistycznych, że trudno – bez wcześniejszego sprawdzenia (np. przez poddanie szerszej dyskusji w środowiskach naukowych zajmujących się badaniami nad kreatywnością – po uprzednim opublikowaniu w wysoko punktowanych czasopismach naukowych) ocenić jej wartość naukową.

Wniosek

Wymienione wyżej wątpliwości – a także zastrzeżenia i uwagi krytyczne – związane ze zbyt słabymi odniesieniami w treści recenzowanej pracy do zagadnień przestrzennych będących przedmiotem urbanistyki – i tych obszarów kreatywności / twórczości, które wiążą pojęcia twórczość i kreatywność z teorią i praktyką w zakresie architektury i urbanistyki – nie pozwalają mi odpowiedzieć pozytywnie na pytanie: Czy wartości naukowe rozprawy stanowią znaczny wkład w rozwój dyscypliny architektura i urbanistyka?. W autoreferacie Kandydatka przedstawia samoocenę, w której udziela pozytywnej odpowiedzi na to pytanie. Píše: „*Badania nad kontekstualnym i procesualnym ujęciem kreatywności pozwoliły na lepsze zrozumienie interakcji między procesem twórczym a środowiskiem miejskim w efekcie opracowania teoretycznego matematycznego modelu prawdopodobieństwa działania kreatywnego (PDK)*”. Dalej następuje rozwinięcie tej tezy, jednak – moim zdaniem – na zbyt wysokim poziomie ogólności, by zgodzić się z – zapisanym na marginesie tekstu autoreferatu – stwierdzeniem, że efektem jest: „*Nowy, uniwersalny model teoretyczny opisujący rzeczywistość miast*”.

Zlecniodawca tej recenzji oczekuje odpowiedzi jednoznacznej i taki też musi być wniosek dotyczące oceny recenzowanego osiągnięcia. Brzmi on następująco:

Monografia autorstwa Pani dr Joanny Bach-Głowińskiej pt.: „WZORY KREATYWNOSTI. Koncepcja modelu prawdopodobieństwa działania kreatywnego jako narzędzie badania procesu twórczego w środowisku miejskim” – wskazana jako Jej główne osiągnięcie naukowe nie spełnia warunku wymienionego w pkt 2 Ustawy bowiem – zdaniem recenzenta – w monografii tej nie wykazano dowodnie, że model PDK stanowi znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej architektura i urbanistyka. Tym samym, recenzent nie uznaje pracy, jako wnoszącej istotne wartości w rozwój tej dyscypliny.

4. INFORMACJA O WYKAZYWANIU SIĘ ISTOTNĄ AKTYWNOŚCIĄ NAUKOWĄ ALBO ARTYSTYCZNĄ REALIZOWANĄ W WIĘCEJ NIŻ JEDNEJ UCZELNI, INSTYTUCJI NAUKOWEJ LUB INSTYTUCJI KULTURY, W SZCZEGÓLNOŚCI ZAGRANICZNEJ

4.1. Działalność naukowo-badawcza Kandydatki

4.1.1. Dorobek publikacyjny i wystąpienia na konferencjach naukowych

W swoim opublikowanym dorobku naukowym Pani dr inż. arch. Joanna Bach-Głowińska posiada:

- 1 monografię, którą wskazuje jako osiągnięcie habilitacyjne,
- 1 monografię, która wiąże się tematycznie z Jej rozprawą doktorską
- 15 rozdziałów w monografiach,
- 3 artykuły w czasopismach naukowych.

Ponadto, Kandydatka jest redaktorką naukową jednej monografii („Poszukiwanie modelu inteligentnego miasta. Przykład Gdańska i Glasgow”, Warszawa, 2015, Wyd.: Oficyna a Wolter Kluwer business)

Kandydatka ma też w swym dorobku:

- 16 wystąpień na konferencjach międzynarodowych
- 7 wystąpień na konferencjach krajowych;

Spośród dokonań publikacyjnych Kandydatki wykazanych we wniosku uwagę zwracają – przede wszystkim:

- Monografia autorska pt.: *Inteligentna przestrzeń: trzeci wymiar innowacyjności*, (Wydawca: Wolters Kluwer, stron 305, Warszawa 2014)
- Wieloautorska monografia pt.: „W poszukiwaniu inteligentnego miasta na przykładzie Gdańska i Glasgow” wydana – pod redakcją naukową Kandydatki – nakładem Oficyna Wolters Kluwer w 2015 r. Powstała ona w rezultacie pierwszego etapu projektu badawczego prowadzonego wspólnie przez Biuro Rozwoju Gdańska i naukowców z Glasgow Urban Laboratory.

4.2.2. Uczestnictwo w pracach zespołów badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych

Kandydatka uczestniczyła / uczestniczy w pracach zespołów badawczych realizujących następujące projekty:

- międzynarodowy projekt CRUNCH, SUGI JPI Urban Europe (NCN 2017/25/Z/HS6/03050), projekt w trakcie – jako kierownik projektu;
- projekt badawczy (polskiego konsorcjum) pt.: *Smartest Place in Designated Spaces by Academy of Urbanism* (w ramach Knowledge Exchange Development Fund GSA), finansowanie zagraniczne, projekt zrealizowany – jako koordynator;

Podkreślając doświadczenia Habilitantki w prowadzeniu interdyscyplinarnych zespołów badawczych wymienić należy również prowadzoną przez nią koordynacji prac w ramach następujących projektów:

- badania nad rozwojem koncepcji inteligentnego miasta (studia porównawcze) między miastami Gdańsk i Dublin 2010 (kierowanie pracami zespołu ekspertów Biura Rozwoju Gdańska z udziałem ekspertów z Dublina).
- badania nad konceptem inteligentnej przestrzeni w Wielkiej Brytanii KEDF 2014 (współpraca z prof. Brian Evans, rezultatem są dwie publikacje: *Living Lab* oraz *The Congruence of Place: an Anglo-Polish enquiry*),
- badania CRUNCH nad odpornymi na zmiany klimatyczne miejskim wyborami NEXUS: optymalizacja cyklu żywnościowo-wodno-energetycznego (jako lider krajowy w międzynarodowym konsorcjum, współpraca między Uczelnią, miastem i biznesem w projekcie Sustainable Urbanisation Global Initiative (SUGI) Food-Water-Energy Nexus w ramach JPI Urban Europe, ERA-NET), 2018-2021 (w trakcie)

Inne formy aktywności naukowej Kandydatki to:

- Przygotowywanie merytoryczne aplikacji o dofinansowanie unijne w ramach programu Horizon 2020 i innych, w tym aplikacje z ramienia miasta do m.in. *Coastal Cities w Horizon 2020*, *Smart Cities and Communities-02 Nature Based Solutions CURES* oraz *UPSCALE I CRUNCH* w konkursie JPI URBAN Europe.
- Opiniowanie składanych propozycji do włączenia się miasta Gdańska w różne międzynarodowe inicjatywy, jak np. do programu „Czyste Powietrze”.

W ramach współpracy międzynarodowej wymienić należy aktywność Kandydatki w zakresie opracowania wniosków o finansowanie projektów z wykorzystaniem potencjału wynikającego z zastosowania modelu PDK w urbanistyce (4 wnioski z czego 1 wniosek przeszedł pierwszy etap klasyfikacji z punktacją 14 /15 i oczekuje na ogłoszenie II etapu).

Badania porównawcze między miastami

- udział w polsko-japońskim projekcie „*Krajobraz kulturowy Japonii*” kierowanym w Polsce przez prof. dr hab. inż. arch. Krystynę Pawłowską oraz zespół naukowców z Politechniki Krakowskiej. Udział Habilitantki w projekcie polegał na opracowaniu artykułu dotyczącego porównania systemów planistycznych Polski i Japonii
- koordynacja studiów porównawczych między Gdańskiem i Dublinem w ramach projektu realizowanego w strukturach BRG.

Ponadto, Kandydatka jest ekspertką z ramienia Unii Europejskiej na wyjazd do Nowej Zelandii (*"Frienzy Study New Zealand Resilient City Infrastructure"* EC/NZ FRIENZ), z ramienia Narodowego Centrum Nauki reprezentowała Polskę na warsztatach *CSA Expand* w Brukseli w 2017. W latach 2016-2018 była członkiem krajowej grupy doradczej KPK PB UE Programu Horyzont 2018-2020 dla wyzwania społecznego.

4.2. Ocena parametryczna osiągnięć naukowych Kandydatki / informacje naukometryczne

Habilitantka nie posiada publikacji indeksowanych w bazie Web of Science. Podstawowe parametry bibliometryczne Pani dr arch. Joanny Bach-Głowińskiej wynoszą odpowiednio: indeks Hirscha: wg Google Scholar – 0, wg Scopus: – 0, a wg Web of Science – 0. W załączniku 1.4. do Wniosku Kandydatka podaje, że liczba cytowań Jej publikacji wynosi 28, a liczba punktów MNiSW: 809,43 + 135 pkt, (z czego 125 pkt w oczekiwaniu na druk i 10 pkt ze udziału w patencie). Zauważmy jednak, że jeśli dodamy ilości punktów MNiSW odpowiadających publikacjom Kandydatki to otrzymamy liczbę 312.

4.3. Ocena spełnienia kryterium „istotnej aktywności naukowej albo artystycznej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej”

W ramach zatrudnienia *Postdoctoral Research Fellow* Kandydatka prowadziła badania nad inteligentną przestrzenią, na które uzyskała dofinansowanie z *Knowledge Exchange Development Fund* oraz – równolegle – badania porównawcze Gdańska i Glasgow. Zajmowała się też opracowaniem aplikacji o finansowanie w ramach konkursów organizowanych przez AHRC i RIBA dostępnych w Wielkiej Brytanii a także konkursów w ramach NCN w Polsce.

Udział w międzynarodowych zespołach badawczych:

Na doświadczenie Kandydatki w zakresie udziału w międzynarodowych zespołach badawczych składają się przygotowywane wspólnie następujące aplikacje o dofinansowanie badań tworzone w ramach pracy międzynarodowych konsorcjów. W latach 2014-2021 uczestniczyła w przygotowaniu 8 takich aplikacji. Od 2018 Habilitantka zajmuje się również prowadzeniem zespołu badawczego CRUNCH utworzonego jako konsorcjum miasta Gdańsk i Politechniki Gdańskiej, we współpracy z Olivią Business Centre.

Wniosek:

Kandydatka wykazuje się aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni /instytucji naukowej, w szczególności zagranicznej. W ocenie tej kategorii aktywności Habilitantki pojawia się jednak wątpliwość, czy aktywność tą można w pełni ocenić pozytywnie. Źródłem tych wątpliwości jest stosunkowo niewielka ilość artykułów opublikowanych w czasopiśmie naukowych (3 artykuły) i bardzo niska ocena parametryczna Jej osiągnięć naukowych. Wypada jednak dodać – równoważąc poniekąd negatywny wydźwięk tej oceny, że mocną stroną osiągnięć Kandydatki jest Jej aktywność na polu pozyskiwania i koordynowania projektów badawczych – zwłaszcza międzynarodowych.

5. OSIĄGNIĘCIA ZAWODOWE KANDYDATKI

Osiągnięcia zawodowe Kandydatki dotyczą działalności w zakresie: grafiki (agencja CNS, Mabo Turlen SA, 1995-1998), architektury i urbanistyki.

W ramach zatrudnienia na etacie w firmach projektowych (Kalinowski & Kartanowicz, PROMEX) efekty działalności twórczej Habilitantki to – między innymi – projekty koncepcyjne, budowlano-wykonawcze i wykonawcze (np.: szkoła podstawowa, adaptacja bazy transportowej na zakład przetwórstwa rybnego, rozbudowa hotelu, zajezdnia autobusowa, stacja paliw itp.). W ramach własnej działalności gospodarczej (projektowo-usługowej) Kandydatka opracowała / prowadziła koncepcje i projekty architektoniczno-budowlane i wykonawcze (np.: Zakład Produkcji Czekolady w Tczewie, Aula sportowa przy szkole podstawowej w Pępowie, Łącznik między budynkami Uniwersytetu Gdańskiego, Pawilony Handlowe przy ul. Platynowej w Gdańsku Oruni, domy jednorodzinne itp.).

Osiągnięcia Kandydatki w zakresie urbanistyki wiążą się z Jej pracą w Biurze Rozwoju Gdańska. W okresie 1999 – 2006 Kandydatka brała udział w pracach nad dwiema edycjami *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska*, oraz pięcioma miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (mpzp.: *Nowy Port Wschód*, mpzp.: *Nowy Port Zachód*, mpzp.: *Brzeźno osada rybacka*, mpzp.: *Przeróbka*, mpzp.: *Stogi Falck Polonusa*).

Oprócz doświadczeń projektowych Kandydatki wymienić należy również takie Jej dokonania zawodowe, jak : uczestnictwo w *Young Planners Workshop* podczas kongresu *ISOCARP 2001* w Utrechcie oraz współorganizowanie ekspozycji w Biurze Rozwoju Gdańska na temat wyjazdu studialnego do Berlina i wystawy EXPO w Hanowerze.

Wniosek:

Pani dr inż. arch. Joanna Bach-Głowińska wykazuje się aktywnością zawodową na poziomie oczekiwanym od kandydatów do stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie architektura i urbanistyka.

6. OSIĄGNIĘCIA DYDAKTYCZNE

Pani dr inż. arch. Joanna Bach-Głowińska związana jest z Wydziałem Architektury Politechniki Gdańskiej od 2013 (asystent dydaktyczny, adiunkt od października 2015). Prowadzi zajęcia dydaktyczne zarówno na studiach inżynierskich jak i magisterskich. Dotyczą one głównie planowania i projektowania urbanistycznego. Łącznie daje to prowadzenie zajęć z 14 przedmiotów. Kandydatka prowadzi również zajęcia na studiach magisterskich w języku angielskim. Są to tzw.:

- *Elective seminar II: Shaping Smartest Place in Waterfront Location* (Christchurch), współprowadzone
- *Local Planning (AGORA: Unfolding Dilemmas of Regenerative Green Neighbourhoods.)*
- Seminaria obieralne (10 sztuk)- współprowadzone, po których zostały zorganizowane spotkania w sprawie aplikacji geolokacyjnej na Wydz. Matematyki stosowanej Uniwersytetu Gdańskiego oraz spotkanie z firmą informatyczną JiT Solutions.

Habilitantka prowadziła także zajęcia z wielokryterialnej analizy lokalizacyjnej na Studiach Podyplomowych z Zarządzania na Uniwersytecie Gdańskim w Sopocie oraz zajęcia w ramach Podyplomowych studiów z Gospodarki Przestrzennej prowadzonych na Politechnice Gdańskiej. Ma też w swoim dorobku prowadzenie 11 prac dyplomowych (5 projektów dyplomowych inżynierskich; 3 projekty dyplomowe magisterskie; 1 projekt dyplomowy

magisterski w języku angielskim; 2 projekty na studiach podyplomowych). Kandydatka jest również promotorem pomocniczym w jednym przewodzie doktorskim otwartym w 2017 r.

Wniosek:

Habilitantka wykazuje się aktywnością dydaktyczną na poziomie oczekiwanym od kandydatów do stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie architektura i urbanistyka.

7. OSIĄGNIĘCIA ORGANIZACYJNE I POPULARYZUJĄCE NAUKĘ

Spośród osiągnięć organizacyjnych Kandydatki i na polu popularyzacji nauki wymienić należy – przede wszystkim – Jej działalność w ramach Laboratorium Inicjatyw Miejskich w BRG (opracowanie modelu rozwoju Gdańska w metropolii do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w 2017 roku.) W ramach tej instytucji Kandydatka zajmuje się merytoryczną stroną organizacji warsztatów, seminariów i eksperckich spotkań (krajowych i międzynarodowych) poświęconych różnym aspektom polityki urbanistycznej Gdańska.

W swym dorobku popularyzatorskim Pani dr inż. arch. Joanna Bach-Głowińska ma w również współorganizowanie międzynarodowych warsztatów (w ramach zatrudnienia w Biurze Rozwoju Gdańska). Brała też aktywny udział w wydarzeniach o zasięgu krajowym popularyzujących kulturę, naukę i sztukę w formie organizacji warsztatów Foresight w praktyce, dotyczących *Transportu indywidualnego w Gdańsku w 2030 roku*”. Warsztaty te prowadzone były przez dr E. Hogan z Future Academy w Dublinie. Była też współredaktorem serii naukowej URBAN IDEAS, prezentującej zaangażowanie studentów w prace badawcze prowadzone na Wydziale Architektury PG.

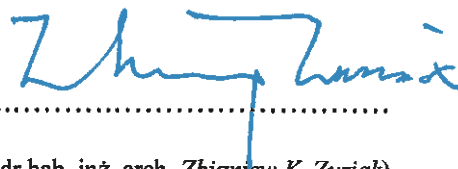
Wniosek:

Aktywność organizacyjna Habilitantki i Jej działania na polu popularyzacji nauki ocenia się pozytywnie. Można przyjąć, że poziom tej aktywności spełnia oczekiwania kierowane pod adresem kandydatów do stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie architektura i urbanistyka.

8. WNIOSEK KOŃCOWY

Monografia autorstwa Pani dr Joanny Bach-Głowińskiej pt.: „**WZORY KREATYWNOSTCI. Koncepcja modelu prawdopodobieństwa działania kreatywnego jako narzędzie badania procesu twórczego w środowisku miejskim**” nie jest pracą, którą recenzent mógłby uznać jako wnoszącą istotne wartości w rozwój dyscypliny architektura i urbanistyka. Tym samym, nie spełnia ona kryterium wymienionego w pkt. 2 (art. 219 p.s.w.n.). Uzasadnienie tej oceny przedstawiono w pkt. 3 recenzji.

Ocenę innych dokonań naukowych Habilitantki przedstawiono w pkt. 4. Jest to ocena – w zasadzie, pozytywna – z zastrzeżeniami dotyczącymi zbyt małej ilości artykułów naukowych i niskiej oceny parametrycznej. Natomiast zawodowe, dydaktyczne i organizacyjne osiągnięcia Kandydatki, a także Jej osiągnięcia w zakresie popularyzacji nauki, oraz inne osiągnięcia wskazane we wniosku, oceniono pozytywnie w punktach: 5, 6 i 7 recenzji. Jednak te pozytywne oceny nie równoważą negatywnej oceny głównego osiągnięcia naukowego Kandydatki, bowiem z analizy tekstu art. 219 Ustawy wynika, że wymieniony wyżej warunek należy traktować jako warunek *sine qua non*. Z tych to powodów **recenzent negatywnie opiniuje przedmiotowy wniosek.**

(prof. dr hab. inż. arch. Zbigniew K. Zuziak)

Kraków, 2022. 08. 14

